

26.11.2013

Sayı : 2/58
Konu : Doğalgaz Piyasası Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'na İlişkin PETFORM Görüşü

**T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Enerji İşleri Genel Müdürlüğü**

Türk Ocağı Cad. No: 2 06100 Çankaya – Ankara

Derinliği ve likiditesi olan, hem özel sektör hem de kamu yararına, milli menfaatleri gözeterek çalışan bir doğalgaz piyasasının kurulabilmesi için hâlihazırda ve gelecekte ortaya çıkabilecek tüm şartları içerebilecek nitelikte bir kanunun hazırlanması gerekliliği, tüm piyasa oyuncuları tarafından kabul edilmektedir. Serbest, derinliği ve likiditesi olan bir piyasada yasal, teknik ve ticari hiçbir engelin olmaması gerekir. Gerçekten alıcılar ile satıcıların müdahalelerden bağımsız bir şekilde ticaret yapabilmeleri, bir '*pazaryeri*' oluşturmaları ve bölgesinde bir '*referans fiyat*' oluşumu yakalayabilmesinin yolu, piyasa oyuncularının önündeki tüm engellerin kaldırılmasından geçmektedir.

Bilindiği üzere doğalgaz ithalatının kaynağın bulunduğu ülkeden gerçekleştirilmesi mecburiyeti bulunmamaktadır. Avrupa Birliği'nin tek ve ortak bir doğalgaz pazarına 2015'ten sonra geçmesi öngörülmektedir. Doğalgaz, AB üyesi ülkeler içinde ve arasında bir emtia olarak kısa, orta ve uzun vadeli olarak ve swap, mevsimsel satış, spot satış, orta vadeli satışlar şeklinde tamamen serbest bir şekilde ticarete konu olabilmektedir. Diğer bir deyişle, Avrupa Birliği ile sınır ötesi kapasite tesis edilmesi durumunda her ülkeden doğalgaz ithalatı yapılabileceği gibi her ülkeye gaz ihracatı da yapılabilecektir.

Küresel konjonktürde bakıldığında, ülkemizde hâlihazırda uygulanan '*sözleşmeye münhasır lisanslama*', pek uygulanan bir uygulama değildir. Zira doğalgaz alım-satım sözleşmeleri özel hukuk hükümlerine tabi akitlerdir. Sözleşmelerin ifası esneklik getirir. Örneğin '*al ya da öde*' yükümlülüğünden dolayı bir sonraki yıl telafi mümkün olabilir veya kapasite kısıtlarından dolayı başka bir giriş noktasından telafi talep edilebilir. Herhangi bir ithalat lisansı sahibi şirket, bir ticari yük olan al ya da öde telifisini yapmak istediğinde yıllık sözleşme miktarının üzerine çıkabileceği gibi, kendi teslimat güzergâhının dışındaki bir güzergâhtan tedarikçisi tarafından telafi teklifini de getirebilme imkânına sahiptir.

Bunun yanı sıra, esnekliklerin yönetilebilmesi için boru gazı ile LNG takası benzeri 'swap' imkanları da oluşabilecektir. Ayrıca doğalgaz ihracat lisansı da hâlihazırda ülkelere münhasır verilmektedir ki bu uygulama, AB üyesi ülkelere doğalgaz ihraç etmek isteyen bir tüzel kişinin 28 ayrı lisans alması gibi bir yükümlülük getirebilecektir. Bu nedenle sözleşmeye münhasır lisanslama yerine serbest, derinliği ve likiditesi olan bir doğalgaz pazarı için tek bir ithalat ve/veya ihracat lisansı ile her noktadan ithalatı ve ihracatı gerçekleştirebilecek düzenlemelerin tesis edilmesinin faydalı olacağına inanıyoruz. Bu hususun göz önüne alınarak, tasarıda ithalat ve ihracat lisanslarının bu yönde düzenlenmesinin uygun olacağı kanaatindeyiz.

Bu ön bilgi ışığında, derneğimiz üyesi şirketlerin görüş ve önerileri doğrultusunda hazırlanan, *Doğalgaz Piyasası Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*'na ilişkin PETFORM Görüşü'nü ekte bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla

Orhan Duran

Yönetim Kurulu Başkanı

EK : Doğalgaz Piyasası Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'na İlişkin PETFORM Görüşü

4646 SAYILI DOĞALGAZ PİYASASI KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISINA İLİŞKİN DEĞİŞİKLİK ÖNERİLERİ

MADDE	DEĞİŞİKLİK ÖNERİSİ	GEREKÇE
3.16	Toplan satış şirketi: Sistem içinde veya dışında, iletim veya dağıtım faaliyeti yapmaksızın, doğal gazın toptan satış faaliyeti ile iştigal eden tüzel kişiyi, Bu Kanuna göre doğal gaz piyasa faaliyetlerinde bulunacak tüzel kişilerin gerekli lisansları almaları şarttır. ~~Lisans sahibi şirketler, bu Kanun kapsamında diğer lisans sahibi şirketlerle yapacakları işlemleri yazılı sözleşmeye bağlamak zorundadır. Sözleşme yapılmadan faaliyete başlanmaz. Doğal gaz piyasası faaliyetlerinde bulunan lisans sahibi tüzel kişiler arasındaki sözleşmeler Kuruma bildirilir. Yapılacak olan sözleşmelere ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından düzenlenir. Yapılan Doğal gaz piyasası faaliyetlerinde bulunan lisans sahibi tüzel kişiler arasındaki sözleşmelere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.~~	Toplan satış şirketi ifadesi kanun metni içerisinde yer aldığından, tanımının genişletilerek yeniden kanuna eklenmesi gerekmektedir. Anayasamızın 48. maddesine göre herkesin kanunlara, nizamna ve genel ahlak kurallarına aykırı olmamak üzere sözleşme yapma hürriyeti vardır. Toplum ve ticari yaşamımızda sözleşmeler yazılı olacağı gibi, zımni olarak da yapılabilmektedir. Verilen bir mal ve/veya hizmet için sözlü anlaşma yapılabileceği gibi verilen mal ve/veya hizmetin karşılığı gönderilen fatura ve bunun kabulü de zımni bir sözleşme olduğunu gösterir. Özellikle anlık ve kısa süreli yapılan veya yapılacak işlemleri mesela günlük doğal gaz alım veya satımı için sözleşme yapmak imkânsızdır. Gerçek veya tüzel kişilerler arasında yapılacak özel hukuka tabi sözleşmelere ilişkin usul ve esasların Kurum tarafından düzenlenmesi ve her türlü işlemi yazılı sözleşmeye bağlanması zorunluluğu Anayasamızın 48. Maddesine aykırı olduğu gibi özel hukuk sözleşmelerinin kamu tarafından düzenlenmesi kamu hukuku ile özel hukukun birbirine girmesi sonucu da doğurur. Nitekim sözleşme tarafları arasında çıkabilecek her hangi bir uyuşmazlık halinde düzenlemeyi yapan EPDK'nın durumu da tartışmalı hale gelecektir. Hukuki boyutunun yanı sıra ekonomik açıdan da damga vergisinin kaldırılması, piyasada likiditenin artırılmasını ve piyasanın derinleştirilmesini beraberinde getirecektir.

4.1

4.1.a.4	Sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ve sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ithalat lisansı için bu bendin (2), (3) ve (4) numaralı alt benleri ve (4) numaralı alt bendini takip eden birinci paragrafta belirtilen şartlar aranmaz. LNG ve CNG ithalat lisansı başvurularında aranacak diğer şartlara ilişkin hususlar ve süreler Kurum tarafından ayrıca düzenlenir.	CNG ithalatının da LNG ithalatı ile aynı kapsamda değerlendirilmesi uygun olacaktır.
4.4.a.4 4.4.f.4	~~(...) Bakanlığın görüşünün alınması;~~	Tüm piyasa oyuncuları, hâlihazırda lisanslandırma süreçlerinde yürürlükteki mevzuat uyarınca EPDK'ya karşı doğrudan sorumludur. Buna ilaveten Bakanlığın bu madde çerçevesinde hangi konuda olacağı ve maddede bahsi geçen 'görüşünün alınması' ibaresinin bir onay mekanizmasını işaret edip etmediği net değildir. Bu şekilde bir onay mekanizması kurulacak ise hangi kriterler baz alınarak bu görüşün verileceği konusunda açık bir ifade olması ve bu hususta objektif kriterlerin olması gerektiği kanaatindeyiz.
4.4.a.4	Özel hukuk tüzel kişiliğini haiz herhangi bir ithalatçı şirketin, ithal yoluyla temin ettiği yıllık doğal gaz miktarı, Kurumca belirlenecek cari yıla ait ulusal gaz tüketim tahmininin yüzde yirmisini aşamaz.	Yüzde yirmi üst sınırı, BOTAŞ dahil tüm ithalatçı şirketlerin uyması gereken bir yasal sınırdır. Ancak tanımında belirtilen "özel hukuk tüzel kişiliğini haiz" şeklindeki kapsam, ileride BOTAŞ'ın bu sınırlandırma dışında kaldığı şeklinde yorumlanmaya müsaittir.
4.4.e.1	Dağıtım şirketlerine doğal gaz satışı yapan tüzel kişiler, Kurumca öngörülecek süre içerisinde, müşterilerin mevsimsel ve günlük azami doğal gaz geçişlerini karşılamak amacıyla, gerekli arz planlamasını yapmak ve Kurum tarafından belirlenen gerekli dengeleme tedbirlerini maliyet bazı almak zorundadır. Söz konusu tüzel kişiler dağıtım şirketleri ile yapacakları satış sözleşmeleri süresince sözleşmedeki taahhütlerini aşmaksızın doğal gaz arzını sağlama garantisini vermek zorundadır.	Doğalgaz tedariki ile ilgili dağıtım şirketlerine limitsiz bir garantinin fiziken verilebilmesi mümkün olmadığı için "sözleşmedeki taahhütleri aşmaksızın" ibaresi metne eklenmiştir. Aksi takdirde özel tedarikçilerin dağıtım şirketlerine gaz satma imkân olmayacak, dağıtım şirketlerine tüm satışları BOTAŞ üstlenecek ve bu durumda da tüm dengeleme riskini BOTAŞ üstlenmiş olacaktır. Ayrıca bu dengelemenin belli bir maliyeti bulunmaktadır ve bu maliyetin dağıtım şirketleri tarafından maliyet bazı olarak yansıtılması gerekmektedir. Dağıtım şirketlerinin tüketim tahminlerini isabetli bir biçimde yaparak tedarikçilerine iletmelerinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

	Bu amaçla, Kurul her yıl iklim değerlerine göre, her dağıtım bölgesi için müteakip yılın mevsimsel ve günlük yoğunluğunu karşılamak amacıyla ilgili dağıtım şirketlerine tedarik sağlayacak toptan satış şirketlerine portföyde tutulması gereken kesintili müşterilerin oranlarını tayin etmeye ve gerekli tedbirleri almaya yetkilidir. Ulusal sistem operatörü tarafından talimat verildiğinde tüketimini azaltma yoluyla sistem dengelemesine katılabilecek tüketici türleri Kurum tarafından her yıl yayımlanır.	Son olarak, toptan satış şirketleri kesintili müşteri olmadan da (depolama, İng, vs) ilgili tedbirleri alabileceklerdir. Kesintili müşteri almaya zorlanmaması gerektiğini düşünüyoruz.
4.4.e.2	Serbest tüketicilere toptan gaz satışı yapan tüzel kişiler, ~~müşterilerine mevsimsel, günlük ve saatlik esneklik limitleri dahilinde gaz girişini sağlamak mecburiyetindedir~~ gerekli arz planlamasını yapmak ve Kurum tarafından belirlenen gerekli dengeleme tedbirlerini almak zorundadır.	Gerek yerel gerekse uluslararası boru hatlarında oluşan sorunlar, bakım dönemleri, mücbir sebepler gibi durumlarda ülkemizde gaz kesintisi söz konusu olabilmektedir. Hiçbir tedarikçinin kendi kontrolünde olmayan bir gaz tedarik garantisi vermesi mümkün değildir. Dolayısıyla hüküm maddeden çıkarılmıştır.
4.4.e.5	Özel hukuk tüzel kişiliğini haiz toptan satış şirketlerinin her birinin bir yıl içinde son kullanıma satışı gerçekleştirildikleri toplam gaz miktarı, Kurumca cari yıla ilişkin belirlenen ulusal tüketim tahmininin yüzde yirmisini geçemez. Bakanlar Kurulu bu oranı iki katına kadar artırmaya yetkilidir.	Doğalgaz dengeleme piyasasındaki işlemler ile ikincil ticaret kapsamındaki işlemlerin bu sınırlama dışında tutulması amacıyla kanun metni üzerine ekleme yapılmıştır.

4.4.i.2	LNG terminal işletme lisans sahibi tüzel kişiler Kurumun belirleyeceği periyodlarda kullanılabilir terminal kapasitelerini açıklarlar. Açıklanan kapasitelere yapılacak başvurular eşit taraflar arasında ayırım yapılmaksızın değerlendirilir. Ancak bir yıldan daha uzun süreli sözleşmeleri olan LNG ithalat lisansı sahibi tüzel kişilerin kapasite taleplerini, LNG terminal işletme sahibi tüzel kişiler sözleşme süresince öncelikle sağlar.	Bu hususun, “use it or loose it” prensibi çerçevesinde tüm giriş noktaları için geçerli olmasının daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.
4.4.j.1	Sıvı haldeki doğal gazın LNG terminal işletmecisinden teslim alınması, tüketim noktalarına taşınması diğer LNG satış lisansı sahiplerine veya tüketicilere sunumu faaliyetlerini yapacak tüzel kişiler, bu faaliyetler için LNG satış lisansı alır.	LNG terminal işletmecisinden satın alınması gibi bir anlam çıkarılmaması amacıyla ilgili değişiklik önerilmektedir.
9	Yatırımlar ve yatırımların uygulanmasındaki usul	Kimi noktalarda şirketin varlığını ortadan kaldıracı derecede ağır olan yatırımlar mevcuttur. Maddenin tamamında tanımlanan yatırımların hafifletilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.
9.g	~~Lisans sahibi şirketlerin, doğal gaz piyasasında birbirleriyle yaptıkları herhangi bir faaliyeti yazılı sözleşme yapmaksızın gerekleştirediklerinin tespit edilmesi durumunda, bu şirketlere bir milyon Türk Lirası idari para cezası verilir. Bu fıkraya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.~~	Madde 4.1'deki önerimiz ile uyumlu şekilde kaldırılmasını öneriyoruz.

9.1	~~Bu Kamun hükümlerine ve çıkarılan yönetmelik, talimat ve tebliğlere, lisans ve sertifika hükümlerine aykırılık teşkil eden fiiller telifsi güç veya imkânsız sonuçlar doğurmuş veya doğuracak ise ve süreli yükümlülüklerin stresi içinde yerine getirilmemesi durumunda, ilgili lisans veya sertifika sahibine yukarıdaki bentlerde öngörülen cezalar ihtara gerek olmaksızın uygulanır.~~	Yaptırımlar ve yaptırımların uygulanmasındaki usullerin düzenlendiği 9. maddeye yeni eklenen “i” bendi, yükümlülüklerin ihlal nedeniyle telifsi güç veya imkânsız sonuçların doğmuş veya doğacak olması durumunda para cezasının ihtara gerek olmaksızın uygulanacağını düzenlenmesi, “telifsi güç veya imkânsız sonuç” ifadesinin sınırlarının belli olmaması nedeniyle uygun görülmemektedir.
9.k	~~Depolama yükümlülüğü kapsamında Kurul tarafından belirlenen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda, ihtara gerek kalmaksızın iki milyon Türk Lirası idari para cezası verilir. Söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmesi için üç aylık süre tanınır.~~	Bu maddede bahsedilen depolama yükümlülüğü ve hangi hallerde bu yükümlülüğün yerine getirilmemiş olarak sayılacağı hususları henüz açık olarak belirlenmediği için, bu hususlar açık olarak belirlenene kadar öncelikle fahiş bu idari para cezasının kaldırılması gerektiği görüşündeyiz. Diğer taraftan depolama yükümlülüğünün örneğin yüzde doksanı yerine getiren bir piyasa oyuncusunun, bu yükümlülüğü hiç ya da büyük ölçüde yerine getirmemiş bir diğer piyasa oyuncusu ile aynı idari para cezası ile karşı karşıya kalması da adil değildir. Son olarak iymiyetli bir yaklaşım çerçevesinde, hangi sebep ile bu yükümlülüğün yerine getirilemediğinin tetkiki ve ek süre verilmesi gibi hususların da göz önünde bulundurulması gerektiği kanaatindeyiz.
9.n	~~İdari para cezalarını gerektiren fiiller para ile öleülebilen bir aykırılığa ilişkin ise artırılarak uygulanacak idarî para cezasının tutarında, cezaya muhatap tüzel kişinin bir önceki malî yılına ilişkin mali tablolarındaki gayri safî iş satış hasılatının yüzde yirmisini aşamayacağı hükmü uygulanmaz.~~	Yaptırımların hiçbirisi kişi varlığını ortadan kaldırmaya yönelik olmayacağını genel anlamda hukuk sistemimizde benimsenmesine rağmen, “mali tablolarındaki gayrisafî iş satış hasılatının yüzde yirmisini aşamayacağı hükmü uygulanmaz” ibaresi ile şirket varlığını ortadan kaldırılabilecek düzeye artırılması uygun görülmemektedir. Bunun yanı sıra iletişim ve dağıtım gibi kamnu hizmeti görevlerini üstlenmiş şirketlere bu tip ceza verilmesi şirket varlığının tehdit edilmesi durumunda tüm kamunun cezalandırılması anlamına gelecektir.

11.3	İkinci fıkrada sayılan tarifeler dışında piyasadaki ihtiyaca binaen yeni piyasa faaliyetleri çerçevesinde piyasa işleyişine engel olmayacak şekilde yeni tarife türleri belirlemeye Kurul yetkilidir.	Gelişen piyasa dinamikleri çerçevesinde ortaya çıkabilecek yeni piyasa faaliyetleri çerçevesinde yeni tarife türlerinin belirlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.
14.c	Ulusal sistem operatörü sistemin dengelenmesine ilişkin tüm tedbirleri alır. Dağıtım şirketleri, LNG terminal işletmecileri, depolama şirketleri ve diğer iletim şirketleri iletim sistem operatörünün arz güvenliğinin temini ve sistemin işleyişine ilişkin olarak vereceği talimatlara uymakla yükümlüdür. Bu bent kapsamındaki uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından düzenlenir. Bu maddede kapsamında EPDK tarafından gerekli usul ve esaslar düzenleninceye ve herhangi bir şirket son kaynak tedarikçisi olarak belirleninceye kadar bu görev BOTAS tarafından yerine getirilir.	BOTAS'ın elinde bulundurduğu kontratlar ve piyasadaki hâkim pozisyonu nedeniyle, gerekli düzenlemeler yapılmaya ve EPDK tarafından son kaynak tedarikçisi atanmıyca kadar son tedarik görevini BOTAS'ın yerine getirmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.
Geçici Madde 2/1	Bu kanun hükümlerine göre, ~~dağıtım faaliyetleri hariç~~ BOTAS'ın dikey bütünleşik tüzel kişiliği 1/1/2015 tarihine kadar devam eder. Bu tarihten ~~sonra~~ kadar BOTAS; iletim faaliyeti, LNG tesislerinin işletilmesi ve depolama faaliyetleri ile diğer faaliyetleri gerçekleştirmek üzere üç ayrı tüzel kişilik olarak yeniden yapılandırılır. Bunlardan iletim, LNG tesislerinin işletilmesi ile depolama faaliyetleri dışındaki faaliyetleri gerçekleştirecek olan şirket BOTAS'ı temsil eder ve BOTAS adıyla anılır.	BOTAS'ın yeniden yapılandırılmasına ilişkin olarak PETFORM üyelerinin 4 temel beklentisi şu şekildedir: 1) BOTAS'ın her bir piyasa faaliyetine paralel olarak 5 ayrı şirket çatısı altında yeniden yapılandırılması 1. Doğalgaz İletim 2. Petrol Taşımacılığı 3. LNG Terminali 4. Tuz Gölü Depo 5. Ticaret (İthalat & Toptan Satış) (Özellikle de Doğalgaz İletim ile Ticaret şirketlerinin ayrıştırılması, piyasada sağlıklı rekabet ortamının oluşması açısından hayati önem arz etmektedir.)

		2) Bu şirketlerin hepsinin 233 sayılı KHK dışına çıkartılması 3) Doğalgaz İletim ile Petrol Taşımacılığı haricindeki 3 şirkete ilişkin özelleştirme sürecinin netleştirilmesi 4) BOTAS'ın yeniden yapılandırılmasına ilişkin olarak (Ziraat Bankası örneğinde olduğu gibi) münhasır bir kanun çıkartılması Ayrıca serbest piyasanın bir an önce tesis edilmesi için BOTAS'ın yeniden yapılandırılması ile ilgili tüm işlemlerin en geç 1.1.2015 tarihinde tamamlanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir. BOTAS'ın pazar payının düşürülmesi amacıyla ihalat alın anlaşması imzalamamakla birlikte, gerekli görüldüğü takdirde diğer tedarikçiler ile doğalgaz alın anlaşması imzalayabilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.
Geçici Madde 2/4	BOTAS, ithalatı yıllık ulusal tüketimin yüzde yirmisi oranına düşünceye kadar, sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ithalatı haricinde yeni doğal gaz ithalat ~~alm~~ sözleşmesi yapamaz. Süresi biten mevcut doğal gaz ithalat ~~alm~~ sözleşmelerini yenileyemez. Ancak Bakanlar Kurulu kararıyla, doğal gaz arz güvenliğinin sağlanması veya ihraç etmek amacıyla doğal gaz alın sözleşmeleri yapılabilir.	
Geçici Madde 2/5	~~1/1/2014 tarihi itibarı ile BOTAS mevcut doğal gaz satış sözleşmeleri haricinde ile yeni doğal gaz satış sözleşmesi yapamaz, ancak süresi biten sözleşmeleri yenilenebilir. Dağıtım şirketlerinin aboneleri için gerekli olan miktar ile son kaynak tedariki kapsamında yapılacak satışlar bu hükmün istisnasıdır. Ancak Bakanlık tarafından Madde 14 kapsamında belirlenecek usul esaslar çerçevesinde yapılacak çalışmalar kapsamında ihtiyaç duyulması halinde,~~	İlgili maddede belirtilen kısıtlamaların, hukuk normları ve serbest piyasa koşullarına uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

	~~Bakanlar Kurulu kararıyla yeni doğal gaz satış sözleşmeleri yapılabilir.~~	
Geçici Madde 2/6	~~Pazar payını bu Kanunla belirlenen seviyeye düşürmek amacıyla BOTAŞ, tarafından devredilecek devredeceği doğal gaz alım veya satım sözleşmeleri için kontrat veya miktar devrine imkân tanıyan ihaleler yapmakla yükümlüdür yapılabilir.~~ Söz konusu ihalelere ilişkin usul ve esaslar Hazine Müsteşarlığının görüşü alınarak Bakanlık tarafından bu Kanun'un yayım tarihinden itibaren 6 ay içerisinde çıkarılacak ~~eklerle~~ yönetmelikle düzenlenir.	BOTAŞ'ın Kontrat veya Miktar Devri'ne devam etmesi, piyasanın liberalleşmesi açısından çok büyük önem arz etmektedir. O nedenle, BOTAŞ'ın mevcut kanunda yer alan devir yapma yükümlülüğünün devam ettirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.
Geçici Madde 11	~~Lisans sahibi şirketlerin, doğal gaz piyasasında birbirleriyle yaptıkları faaliyetlerle ilgili yazılı sözleşmelere ve bu sözleşmelerin Kuruma bildirilmesine ilişkin usul ve esaslar altı ay içerisinde Kurum tarafından düzenlenir.~~	Madde 4.1'deki önerimiz ile uyumlu şekilde kaldırılmasını öneriyoruz.
Yeni Madde	Tasarrufları altında bulunacak depolama kapasitelerinin depolama şirketine yönetmelikle belirlenen oranda tanınmış muafiyetler haricindeki kısmını tarafsız ve eşit bir şekilde hizmete sunulacağını taahhüt etmek,	Yeraltı doğalgaz depolama tesisi yatırımlarını teşvik etmek için uzun süreli kapasite kullanım muafiyetinin getirilmesi uygun görülmektedir. Bu bağlamda, Eylül 2012'de yayımlanan tasarıda yer alan 4.4.d.1.cc maddesinin, yanda belirtilen değişiklik dahilinde tasarıya eklenmesi önerilmektedir.

